

Plán práce/pracovných činností pedagogického klubu

(príloha ŽoP)

1. Prioritná os	Vzdelávanie
2. Špecifický cieľ	1.1.1 Zvýšiť inkluzívnosť a rovnaký prístup ku kvalitnému vzdelávaniu a zlepšiť výsledky a kompetencie detí a žiakov
3. Prijímateľ	Základná škola, Hlavné námestie 14, 941 31 Dvory nad Žitavou
4. Názov projektu	Inovácia foriem a metód výchovno-vzdelávacieho procesu v Dvoroch nad Žitavou
5. Kód projektu ITMS2014+	312011S811
6. Názov pedagogického klubu	Pedagogický klub čitateľskej gramotnosti
7. Počet členov pedagogického klubu	8
8. Školský polrok/ mesiac	október 2020

9. Opis/zameranie a zdôvodnenie činností pedagogického klubu:

Zameranie klubu:

- výmena skúseností a best practice z vlastnej vyučovacej činnosti

Štruktúra činnosti klubu:

- klub s písomným výstupom

Pedagogický klub čitateľskej gramotnosti má 8 členov.

Klub čitateľskej gramotnosti sa bude zameriavať na:

1. vyhľadávanie určitých informácií – čitateľ lokalizuje informáciu alebo myšlienku v texte, ktorá je dôležitá na porozumenie významu textu, informácia je v texte explicitne /priamo/ uvedená
2. vyvodzovanie záverov – čitateľ vyvodzuje informácie a myšlienky alebo súvislosti medzi nimi, ktoré napriek tomu, že nie sú explicitne formulované, z textu priamo vyplývajú
3. interpretovanie a integrovanie myšlienok a informácií – čitateľ konštruje význam nad rámec textu, pri interpretácii nachádza medzi myšlienkami textu súvislosti, pričom využíva svoje predchádzajúce poznatky, vedomosti a skúsenosti, pri interpretácii dochádza okrem integrácie myšlienok a informácií z textu navzájom aj k integrácii a syntéze predchádzajúcich poznatkov a vedomostí čitateľa
4. hodnotenie obsahu, jazyka a textových prvkov – čitateľ kriticky hodnotí prečítaný text – jeho obsah a formu, čo zahŕňa aj reflektovanie štruktúry textu, jazykových prostriedkov, literárnych útvarov vrátane autorovho osobného pohľadu a štýlu, čitateľ pritom využíva svoje vedomosti o svete, znalosti jazyka a jazykových konvencií, opiera sa o svoje predošlé skúsenosti s čítaním textov. Obsah textu môže byť hodnotený z hľadiska jeho celkovej

hodnoty, hodnovernosti, alebo jeho významu pre čitateľa. Pri hodnotení textu môže čitateľ vychádzať zo svojho chápania sveta a predošlých čitateľských skúseností.

Zatiaľ čo prvé dva procesy porozumenia sú úzko späté s textom, druhé dva vo väčšej miere predpokladajú využívanie vedomostí a skúseností žiakov. Pre efektívne fungovanie pedagogického klubu a rozvoj znalostí je potrebné obstaranie školiaceho materiálu a potrieb, ktoré zahŕňa najmä knihy encyklopédie, časopisy, publikácie, didaktická technika a IKT technika. Jednotlivé činnosti zvolené v našom rámcovom programe sú prispôbené veku cieľovej skupiny a prelínajú sa s našimi učebnými osnovami. Výsledky a výstupy klubu budú správy o činnosti klubu a písomné výstupy klubu.

Keďže rozvíjanie čitateľskej gramotnosti považujeme za jednu z najpodstatnejších súčastí výchovno-vzdelávacieho procesu, budeme sa orientovať najmä na zlepšovanie výsledkov žiakov v čitateľskej gramotnosti. Prostriedkom bude aktívne uplatňovanie inovatívnych didaktických prístupov a metód na podporu čítania s porozumením vo všetkých predmetoch a ich analýza v klube.

V rámci klubovej činnosti plánujeme realizovať prednášky s výkladom a popisom metód, následnými ukážkami a praktickými aktivitami práce s textom. Uskutočnime otvorené hodiny pre učiteľov s využitím čitateľských stratégií a metód. V rámci stretnutí si vymeníme skúsenosti s aplikáciami vybraných metód na konkrétnych vyučovacích hodinách. Výhoda činnosti klubu čitateľskej gramotnosti spočíva v tom, že učitelia sa navzájom poznajú a odbúrava sa ostych pýtať sa na neznáme veci. Tí pedagógovia, ktorí absolvovali školenia čitateľskej gramotnosti, budú vedieť prijateľným spôsobom odovzdať svojim kolegom skúsenosti z praxe. Očakávame, že uvedený proces bude prínosom hlavne pre nových členov kolektívu.

10. Rámcový program a termíny a dĺžka trvania jednotlivých stretnutí

20.10.2020	3 hod.	ZŠ	Dať žiakom možnosť výberu textov na čítanie, aby čítali to, čo ich zaujíma	- Ako povzbudiť budúceho čitateľa? - Možnosť výberu textov na čítanie
------------	--------	----	--	--

Trendy v čítateľstve detí:

Mnohé dnešné deti strácajú motiváciu k hlbšiemu vnímaniu literárneho textu. Je pre ne pohodlnejšie pozrieť si film a nenamáhať sa čítaním knihy. Tiež neustály tlak na zvyšovanie čitateľskej gramotnosti školopovinných žiakov v rôznych domácich a medzinárodných meraniach spôsobuje, že žiaci vnímajú čítanie ako učebný výkon a nie ako záľubu. Podľa Hraškovej (2015) na žiakov vplývajú aj zvyšujúce sa informačné nároky školy a spoločnosti, ktoré spôsobujú, že sa v kvante informácií začínajú strácať a nedokážu sami selektovať

podstatné, kľúčové informácie. Kríza čítania sa netýka len Slovenskej republiky a slovenských detí. Výsledky zahraničných výskumov (Rideout, 2014) v posledných rokoch dokazujú, že deti čítajú podstatne menej ako v predchádzajúcich obdobiach, znižuje sa podiel čítania vo voľnom čase a pre radosť, čitateľské výkony žiakov klesajú a čítanie u žiakov prudko klesá s narastajúcim vekom. Napríklad v roku 2009 bol v USA priemerný denný čas

strávený čítaním pre potešenie (kníh, časopisov, novín) u 6–8 ročných detí 46 minút, u 11–14 ročných detí 37 minút a u 15–18 ročných mladých ľudí už len 33 minút (Rideout, Foehr, & Roberts, 2010). O poklese čitateľskej gramotnosti hovoria aj výsledky štúdie PISA. Európska komisárka pre vzdelávanie, kultúru, mnohojazyčnosť a mládež Androulla Vassiliou hovorí, že v priemere každý piaty pätnásťročný žiak v európskych krajinách má veľmi slabé čitateľské schopnosti. To potenciálne pre európske spoločnosti znamená, že niektoré deti opúšťajú školu bez schopnosti porozumieť textu a vystavujú sa veľkému riziku vylúčenia z trhu práce a ďalšieho vzdelávania (Lesererziehung in Europa, 2011). Existujú presvedčivé korelačné štúdie, ktoré dokazujú, že objem čítania detí má pozitívny vplyv na ich úspešnosť v učení (Stanovich, 1986). Autori D. Fisher a N. Frey (2018) naznačili spôsob, akým môžu učitelia tento vplyv dosiahnuť. Rozdelili zručnosti čítania na obmedzené a neobmedzené zručnosti. Obmedzené zručnosti čítania sú spojené s automatizáciou a plynulosťou čítania. Zahŕňajú fonematické povedomie, dekodovania písma a fonetiku. Neobmedzené zručnosti čerpajú z výdrže čitateľa a zahŕňajú slovnú zásobu a porozumenie textu. Obmedzené aj neobmedzené zručnosti čítania pozitívne vplyvajú na efektívne čítanie textov v škole aj mimo nej. Pozoruhodná je korelácia medzi objemom dobrovoľného čítania žiakov mimo vyučovania a výsledkami testovania žiakov v čítaní. Žiaci, ktorí čítajú častejšie, mali vyššie štandardizované skóre v testoch čítania. Tiež sa predpokladá, že žiaci, ktorí čítali denne mimo vyučovania 21 minút prečítajú za rok viac ako 1,8 milióna slov. Naproti tomu žiaci, ktorí čítajú denne jednu minútu, prečítajú ročne len 8 000 slov (Anderson et al., 1988). Rachel Levy (2011) vo svojej publikácii prezentuje rozsiahle vedecké dôkazy, ktoré poukazujú na to, že niektoré z odskúšaných a testovaných prístupov k výučbe čítania môžu byť kontraproduktívne a spôsobujú, že mnohé malé deti stratia dôveru vo svoje čitateľské schopnosti. Je potrebné sa zamyslieť nad súčasným čitateľským kurikulumom a spôsobmi akými sa dá rozvíjať čítanie a čitateľstvo detí a žiakov tak, aby zodpovedali meniacej sa gramotnosti 21. storočia. K tomu by mohli prispieť publikované výskumné zistenia a príklady dobrej pedagogickej praxe.

1. Takže ako povzbudiť budúceho (či frustrovaného) čitateľa?

Príbehom. Príbehom, ktorý ho zaujme, no zároveň nevyšťaví. Podľa štúdia „Čo deti chcú od kníh, ktorú podporuje Scholastic, 70% všetkých detí vo veku 6–17, t. j. 70% všetkých detí, ktoré sa zúčastnili na štúdiu, sa vyjadrilo, že ich prvou voľbou sú knihy, ktoré ich rozosmejú. Deti si vybrali knihu na čítanie pre zábavu. To teda znamená, že nejde o povinné čítanie alebo o knihy, ktoré potrebujú z nejakého dôvodu do školy.

Na stretnutí sme si vymenovali knihy, ktoré by mohli žiakov zaujať pri čítaní. Pri výbere ich treba samozrejme aj deti aj rodičov usmerňovať.

Pomôcka č. 1: obrázkové knihy

Áno, obrázkové knihy. Knihy, v ktorých je málinko (ale inteligentného) textu a veľa obrázkov – obrázky veľmi napomáhajú porozumieť významu.

Pomôcka č. 2: striedanie

Áno, striedanie sa pri čítaní. Odporučiť treba rodičom, aby sa pri čítaní striedali. Jeden riadok ty a druhý riadok ja. Jeden odstavec ty a druhý ja. Striedanie znamená, že dieťa si po troške trénuje čítanie nahlas, no ak sa náhodou zameria iba na zvuky (a nie na význam), význam mu doplníte vy vo vete, ktorú čítate vy. Ak sa rozhodnete už striedať po odstavcoch, deje sa

presne to isté – počas vašich čítaných častí si dieťa zrekapituluje čo sa deje. Vďaka tomu sa mu dej neustále posúva dopredu.

Pomôcka č. 3: predčítanie alebo audio knihy

Nezabúdať na čítanie nahlas, kde sa nestriedate – kde naopak čítate iba vy. Dajte mu oddýchnuť. Umožnite mu ponoriť sa do príbehu.

2. Možnosť výberu textov na čítanie:

54% detí oceňuje príbehy, ktoré si vyžadujú predstavivosť

48% detí oceňuje vymyslené (teda nie realistické) príbehy

43% detí oceňuje postavy, ktorým by sa chceli podobať, pretože sú múdre, silné a odvážne

43% detí oceňuje príbehy, ktoré ich naučia niečo nové

41% detí má rado záhady a problémy, ktoré treba riešiť

a 73% všetkých detí sa vyjadrilo, že by čítali viac, ak by vedeli najst' knihy, ktoré sa im páčia.

V ďalšej časti stretnutia sme zaradili knihy podľa veku, ktoré by sme mohli odporučiť deťom a ich rodičom pri čítaní.

Deti vo veku 6-8 rokov: knihy s postavami, ktoré „sú mi podobné“.

Deti vo veku 9-11 viac: knihy „so záhadami a problémami, ktoré treba riešiť“

Deti vo veku 12-14 viac: knihy s postavami, ktorým by sa chceli „pодобаť, pretože sú múdre, silné a odvážne“.

Zaviedli sme - Komunitný program „Čítame deťom, čítame s deťmi“

V čitateľskom programe „Čítame deťom, čítame s deťmi“ sme sa zamerali aj na voľnočasové dobrovoľné čítanie detí mimo školského vyučovania. Program sme počas deviatich týždňov realizovali aj v školskom klube detí. Naším cieľom bolo dosiahnuť to, aby žiaci vo voľnom čase čítali v čo najväčšej miere. Ak majú žiaci s čítaním problém a doma nečítajú s rodičmi, súrodencami ani samostatne, nemôžeme čakať, že sa ich čitateľstvo bude rozvíjať. Čitateľské programy na školách by mali byť projektované a realizované tak, aby existovali presvedčivé dôvody na samostatné čítanie žiakov vo voľnom čase. V programe na rozvoj čítania a čitateľstva nie je vhodné opakovať rovnaké stratégie a aktivity ako počas vyučovania. Čítanie počas školského vyučovania považujú deti často za súčasť učenia sa a školských povinností. Išlo o to, aby žiaci boli motivovaní ku každodennému čítaniu, ktoré by pre nich predstavovalo relax po vyučovaní a spontánne sa k nemu vracali.

Vďaka programu sa vytvorila určitá komunita čitateľov, v ktorej sa žiaci nezaujímal len o čítanie, ale vytváralo sa medzi nimi spoločné zdieľanie o prežívaní, poznaní a dojmach z čítania. Môžeme teda povedať, že týmto mal program charakter nadväzných čitateľských dielní.

Prvé, úvodné stretnutie, tzv. Knižný happening - žiaci boli prostredníctvom aktivít vychádzajúcich z posolstiev rozprávky Márie Ďuričkovej O Gul'kovi Bombul'kovi vtiahnutí

do jej deja a konaní postáv. Happening ako performačná činnosť s edukačným presahom otvoril projekt čitateľského programu. V našom čitateľskom programe sme prezentovali akčnú špecifickú umeleckú formu, podstatou ktorej je živé predvádzanie myšlienky alebo témy literárneho príbehu v určitom reálnom priestore a čase v priamej (najmä spontánnej) interakcii s divákom, v našom prípade žiakmi – čitateľmi. Išlo o prepojenie života, školy a

umenia. V edukačnom procese happening možno charakterizovať ako stratégiu tvorivej dramatiky. Realizátormi a aktérmi môžu byť v podstate všetci zúčastnení – rovesníci, žiaci vekovo starší, stredoškolskí a vysokoškolskí študenti, stredoškolskí a vysokoškolskí učitelia, vychovávatelia, dobrovoľníci rôznych profesií a pod. Realizátori happeningu neúčinkujú ako herci ani nereprezentujú fiktívne postavy z literárnych diel, ale reprezentujú samých seba v reálnom časopriestore. Happening nemá pevný scenár. V tom je jeho čaro. Interpretácia je spojená s improvizáciou, avšak jeho tvorcovia majú vopred určené významové poslanstvo, ktoré je v happeningu prijímané aktérmi. Myšlienkové poslanstvo je podporované fantáziou a originalitou účastníkov. Deti mali možnosť si slobodne a spontánne vybrať z desiatich happeningových klubov a pridať sa k jeho aktivitám v priestoroch interiéru a exteriéru ZŠ. Mohli napríklad spievať, tancovať, pantomimicky stvárniť, čím by mohol kúsok vlny byť. Deti mohli kúsok vlny merať, prepočítavať jednotkové miery, porovnávať dĺžku, škálovať a vytvárať z vlny farebné bombuľky. Mohli cez malé otvory hádať hmatom, čo majú v ruke a potvrdiť tézu, že v prírode je základným tvarom zaoblenie a nenájdeme v nej pravý uhol. Mohli sa hrať hry s hracou kockou, riešiť rôzne úlohy (matematické, prírodovedné, technické, literárne, hudobné, výtvarné, pohybové). Mohli si vyrábať záložky do kníh, čítať úryvky z knižky O Gul'kovi Bombuľkovi a vymýšľať jeho nové príhody a reflektovať svoje zážitky, ktoré im sprostredkovali významové poslanstvá diela.

Druhé stretnutie s názvom Knižný trh - žiaci mali teda možnosť výberu kníh, podľa žánru aký preferujú. Knižná „tržnica“ im umožnila „zoznámiť sa“ s knihami tak, že k jednotlivým knižným stánkom sa žiaci presúvali slobodne, na základe svojho momentálneho naladenia a záujmu. Mohli si listovať v knihách, pracovať s ilustráciami, rozprávať sa o knihách, tvoriť záložky do kníh a pod. Každý knižný stánok reprezentoval určitú tému, ktoré boli kontrastne formované: univerzálne – unikátne, fantastické – reálne, náučné – dobrodružné, chlapčenské – dievčenské, s dievčenskou hrdinkou. Na tomto stretnutí mali žiaci možnosť „zoznámiť sa“ s knihami, mali možnosť voľného presúvania sa medzi jednotlivými stánkami s knihami, listovať si v knihách, pracovať s ilustráciami, rozprávať sa o knihách, tvoriť záložky do kníh a pod. Mohli si vybrať knihy z rôznych stánkov, v ktorých boli knihy usporiadané podľa tém. Témy boli zoradené v kontrastných dvojiciach: univerzálne – unikátne, fantastické – reálne, náučné – dobrodružné, chlapčenské – dievčenské, s dievčenskou hrdinkou.

Na tretie stretnutie s názvom Unikátnosť a jedinečnosť v detskej literatúre – učiteľka žiakom čítala úryvok z knihy od Romana Brata *Môj anjel sa vie biť*. Táto čitateľská dielňa poskytla deťom podľa autoriek Z. Kováčovej-Švecovej a L. Simanovej (2020) možnosť nazrieť do vnútorného sveta 11-ročného chlapca, ktorý sa musí vyrovnávať s nespravodlivosťou, útokmi, ponižovaním. Čitatelia sa vďaka umeleckému čítaniu mohli empaticky identifikovať s obeťou šikanovania a ocitnúť sa v situáciách, ktoré môžu na „vlastnej koži“ zažiť. Pociťiť, aké to je, keď je niekomu ubližované. V diele silu a odvahu nachádza hlavný hrdina vo

svojom vnútri, aby sa opäť raz ukázalo, že človek je sám strojom svojho šťastia. Medzi jednotlivými úryvkami z knihy boli pre žiakov pripravené rôzne aktivity vyplývajúce z čítaného úryvku.

Metodický postup stretnutí, kde deti pracovali s niektorou z vybraných kníh autorky nastavili podľa krokov:

1. LADÍME SA NA PRÍBEHY – motivačná časť;
2. HOSTĚ ČÍTA UMENIE (dobrovoľníci predčítavajú úryvok z diela);
3. CHCEM - NECHCEM SA O PRÍBEHU ROZPRÁVAŤ (spontánne zdieľanie emócií a myšlienok z prečítaného);
4. ZÁBAVA INŠPIROVANÁ PRÍBEHOM (aktivity s pozitívnym ladením a zábavou);
5. PRÍBEH MI TO POVEDAL (reflexia čitateľov o vnímaní posolstiev).

Štvrté stretnutie s názvom Fantazijný svet a fikcia v detskej literatúre - Pracovalo sa s dielom Chlapec s očami ako hviezdy od autora Pero Le Kvet. Podľa Z. Kováčovej – Švecovej a L. Simanovej (2020) je špecifikom tejto knihy to, že všetky postavy, ktoré v nej žijú, už čitateľ pozná z iných detských kníh a má teda jasnú predstavu o ich konaní a charaktere. Vďaka hre a nonsensu, ktoré sú miestami pretavené až do absurdity, sa čitateľ ocitne v priestore knihy, kde je možné všetko a fantázia nemá hranice. Snívať a vymýšľať je preto dovolené, ba priam žiaduce. Kniha je spracovaná veľmi pekne aj dizajnovy, nachádzajú sa v nej pekné ilustrácie, takže žiakov mohla zaujať aj po tejto stránke. Ako hosť sa spolupráce s deťmi chopila herečka a učiteľka herectva na Fakulte dramatických umení v Banskej Bystrici, pani Mgr. Art. Barbora Špániková, ArtD., ktorá sa na stretnutí zameriavala na rozvíjanie tvorivosti žiakov prostredníctvom tvorivej dramatiky. Tvorivé aktivity, ktoré so žiakmi počas tohto stretnutia pani Špániková realizovala, boli dopĺňané aj aktivitami študentiek, ktoré sa zameriavali predovšetkým na stimuláciu tvorivosti žiakov.

Na piate stretnutie s názvom Dobrodružná literatúra s chlapčenským hrdinom - , prijala pozvanie stará mama jedného zo žiakov. Žiakom čítala z knihy Kapitán Bombardák od autora Dava Pilkeya. Táto kniha zožala u žiakov veľký úspech, pretože sú v nej veselé obrázky a vystupuje v nej komiksový hrdina. Z. Kováčová – Švecová a L. Simanová (2020) vidia potenciál prínosu diela v konaní postáv. Dvaja detskí hrdinovia v nej ukážu všetkým čitateľom, v čom je sila priateľstva, ako sa dobré priateľstvo buduje. Odhalia, ale aj to, že keď sú spolu, život je väčšia zábava, ako keby bol každý sám. V tom je sila sociálneho prežívania a kontaktu. Naučia nielen chlapcov, ale aj dievčatá, ako chrániť tajomstvo, ako sa vymýšľajú žartíky. Spolu prekračujú hranice, čo ich privedie k poznaniu, že keď sa prekročia, určite to nebude bez následkov.

Šieste stretnutie s názvom Próza s dievčenskou hrdinkou - sa nieslo vo filmovom duchu. Na tomto stretnutí sa žiakom čítalo z knihy Marínka Somarinka od spisovateľky Marky Staviarskej. Veselý príbeh o malej školáčke, ktorá si v kolektíve spolužiakov hľadá svoje miesto a rozhodne sa to urobiť tým najneuveriteľnejším spôsobom, že nakrúti film. Má netypickú túžbu stať sa námorníčkou, ale veľmi rýchlo si uvedomí, že sa to zrejme nepodarí, tak o tom aspoň nakrúti film. Keby bola Marínka dospelá alebo chlapec, tak je situácia úplne iná. Vďaka príprave filmu získa nových priateľov medzi deťmi, ale aj dospelými. A so všetkými spolu zažije kopy zábavných situácií. Významnou pridanou hodnotou je zobrazenie pozitívneho medzigeneračného vzťahu hlavnej hrdinky a starého otca (Kováčová – Švecová, Simanová, 2020).

Na siedme stretnutie s názvom Reálny svet v detskej literatúre - Pracovalo sa s dielom od Petra Wohllebena s názvom Počuješ rozprávať stromy? Podľa Z. Kováčovej – Švecovej a L. Simanovej (2020) čitateľ v tejto knihe nájde veľa dôležitých informácií o tom, ako funguje

les a jeho obyvatelia, pričom za obyvateľov autor nepokladá iba zvieratá. Za základ lesného spoločenstva určuje stromy, rastliny a zvieratá v symbióze. Dozvieme sa rôzne tajomstvá, zvláštnosti a triky tohto spoločenstva na prežitie, že existuje lesný internet, stromy v noci spia, či a ako sa rozprávajú, ale aj to, ako funguje lesný záchod pre zvieratá, prečo stromy nemajú v obľube psy, alebo ako funguje rodinný život v lese. Navyše sú v knihe typy na rozličné zmysluplné aktivity žiakov.

Predposledné stretnutie programu „Čítame deťom, čítame s deťmi“ s názvom Univerzálna literatúra - na pozadí príbehu trojgeneračnej rodiny sa nám odkrývajú obrazy súčasného človeka, kladú sa citlivé otázky, na ktoré si musí čitateľ odpovedať sám. Dokonca osobné a intímne detaily vzťahov jednotlivých postáv sú opísané iba ako objektívne fakty ako strohé záznamy, ktoré sa čitateľa dotknú, iba ak ich už zažil alebo zažíva. Aj preto je toto dielo vhodné na spracovanie v podobe študentského divadla pre deti.

Záverečné stretnutia tohto programu sa zúčastnili všetci, ktorí boli do čitateľského programu zapojení. Spoločne so žiakmi zhodnotili priebeh celého programu. Snažili sa od žiakov zistiť ich spätnú väzbu a reflexiu. Žiaci na záver získali diplomy o absolvovaní tohto programu a sladkú odmenu.

V čitateľských dielňach je potrebné zachovať nasledovné princípy:

- princíp dobrovoľnosti,
- princíp variabilnosti,
- princíp konštantného vzbudzovania záujmu o činnosť,
- princíp demokracie a humanizmu,
- princíp interaktívnosti,
- princíp špecifickosti osobnosti detského čitateľa,
- princíp spolupráce, princíp intergeneračnosti

Záver a odporúčania:

Učitelia by mali vedieť, že deti čítajú rady to, čo ich pobaví a rozosmeje, keďže humor je ich bytostnou prirodzenou súčasťou.

Aktuálnosť tém je rovnako významným atraktorom s ohľadom na vek. Ide o knihy, ktoré im dajú zabudnúť na realitu, sprostredkujú zážitky hrdinov a hrdiniek, ktorí sú im blízki, a ktorým sa chcú podobáť, knihy, ktoré obsahujú lásku, napätie, záhady, ale aj poučenie.

Učitelia by mali poznať a nebáť sa rozširovať ponuku literatúry pre deti a mládež zodpovedajúcu ich meniacim sa potrebám a očakávaniam.

Odporúčame učiteľom reagovať na nové požiadavky žiakov, ktorí chcú čítať nielen tlačené, ale aj digitálne knihy. Tlačené knihy a elektronické čítanie materiálov sa môžu vzájomne dopĺňať.

Učitelia, ktorí vedú školské knižnice, by okrem možnosti čítania tlačených kníh mali zabezpečiť, aby žiaci mohli čítať texty na rôznych digitálnych zariadeniach. Zároveň by mali podporovať diskusie o knihách medzi rovesníkmi a kamarátmi priamo v škole alebo v komunitách “online/odline čitateľov”.

Žiakov možno zapojiť do komunit digitálnych čitateľov a pomáhať im hľadať knihy a príbehy v elektronických formátoch.

Učivo literárnej výchovy má byť deťom prezentované atraktívne, bez vyvolávania pocitu zbytočnosti, nezmyselnosti a trápenia detí povinným čítaním a reprodukováním. Literatúra môže prilákať vtedy, keď sa čitateľovi vie prihovoriť a uspokojí jeho záujem a zvedavosť. Čitateľstvo je možné rozvíjať a využívať vo vyučovaní všetkých predmetov, nielen vo vyučovaní slovenského jazyka a literatúry.

Čitateľstvo sa rozvíja nielen aktívnym povinným čítaním žiaka, ale aj počúvaním čítaných literárnych diel, zdieľaním literárneho zážitku, voľnou reprodukciou a reflexiou prečítaného. Vyšší záujem je potrebné venovať aj tým žiakom, ktorí nepatria medzi čitateľov nadšencov. Najmä skupina čitateľov bez záujmu si priamo vyžaduje vyššiu mieru intervencie, motivácie, podpory, poradenstva, odporúčaní týkajúcich sa literatúry.

Učiteľ by mal poznať čitateľské záujmy žiakov potreby a postoje žiakov k čítaniu.

Myslíme si, že učitelia by sa mali zaujímať o výskumné zistenia súvisiace s Ečítaním žiakov. Len tak budú vedieť reagovať v poradenstve o voľnočasovom čítaní žiakov.

V školách je možné zakladať a udržiavať atraktívnymi diskusiami čitateľské dielne, čitateľské krúžky a kluby.

Čitateľskú klímu v nich podporovať využívaním sociálnych médií ako sú Instagram, Twitter a iné.

Zoznam mimočítankovej literatúry použitej v čitateľskom programe „Čítame s deťmi, čítame deťom“

- x Chlapec s očami ako hviezdy – Pero le Kvet
- x Anna – Josteen Garder x Čarymáryfučpuč – Michael Ende
- x Tajný život mäsožravých rastlín – Elena Finová
- x Zem za 30 sekúnd – Anita Ganeri x Vesmír, hviezdy a slizkí ufóni – Nick Arnold
- x Počuješ rozprávať stromy? – Peter Wohlleben
- x Život hmyzu, Ako to funguje – Sabine Stadingová
- x Tri životy Maxi – Gerti Tetzner
- x Marínka Somarínka – Marka Staviarska
 - x Petronela Jablčková – Sabine Stading
- x Babka na rebríku – Dušan Dušek
- x Deň, keď pastelky dali výpoveď – Drew Daywalt
- x Dobrodružstvá Alfiho Cibuľu – Vivien French
- x Koniec sveta a čo je za ním – Monika Kompaníková
- x Beštie z Olympu – Lucy Coastová
- x Kapitán Bombardák : Dobrodružstvá kapitána Bombardáka
- x Len sa teš Pampúch – Marta Hlušíková
- x Stratená vec – Shaun Tan
- x Prečo bývame za mestom – Peter Stamm
- x Dievčatko Momo a stratený čas – Michael Ende
- x Rozprávky pre zvedavé deti, zvieratá a dospelých – Jozef Slovák
- x Je Miška myška? – Taťjana Lehenová
- x Môžu superhrdinovia nosiť okuliare? – Soňa Lutherová
- x Mimi a Líza – Katarína Kerekesová
- x Gréta – Andrea Gregušová
- x Zberný dvor – Branislav Jobus

- x Útek – Marek Vadas
- x Môj anjel sa vie biť – Roman Brat
- x Chalan v sukni – David Williams
- x Všetky pekné baby sú blondínky – kolektív

V neposlednom rade dať žiakom možnosť výberu textov na čítanie, aby čítali to, čo ich zaujíma. Zaradiť zaujímavé aktivity, ktoré nakopnú žiakov láskou k literatúre, aktivity podporujúce prácu s textom:

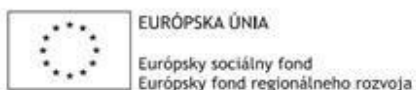
motivácia pomocou predmetov,
knižné prekvapenia,
samostatné čítanie v lavici,
osobnosti čítajú žiakom,
dramatizácia príbehu, pantomima,
dokončenie príbehu, tvorba vlastných kníh.

Čítať s radosťou a nie so starosťou.

11. Vypracoval (meno, priezvisko)	PaedDr. Adriana Garamiová
12. Dátum	20.10.2020
13. Podpis	
14. Schválil (meno, priezvisko)	PaedDr. Anna Kijaček Rošková
15. Dátum	20.10.2020
16. Podpis	

Príloha

Prezenčná listina zo stretnutia pedagogického klubu

1. Prioritná os	Vzdelávanie
2. Špecifický cieľ	1.1.1 Zvýšiť inkluzívnosť a rovnaký prístup ku kvalitnému vzdelávaniu a zlepšiť výsledky a kompetencie detí a žiakov
3. Prijímateľ	Základná škola, Hlavné námestie 14, 941 31 Dvory nad Žitavou
4. Názov projektu	Inovácia foriem a metód výchovno-vzdelávacieho procesu v Dvoroch nad Žitavou
5. Kód projektu ITMS2014+	NFP312010S811
6. Názov pedagogického klubu	Pedagogický klub čitateľskej gramotnosti

PREZENČNÁ LISTINA

Miesto konania stretnutia: Základná škola, Hlavné námestie 14, 941 31 Dvory nad Žitavou

Dátum konania stretnutia: 20.10.2020

Trvanie stretnutia: od 14.30 hod. do 16.30 hod.

Zoznam účastníkov/členov pedagogického klubu:

č.	Meno a priezvisko	Podpis	Inštitúcia
1.	PaedDr. Adriana Garamiová		ZŠ Dvory nad Žitavou
2.	Mgr. Oľga Opaleková		ZŠ Dvory nad Žitavou
3.	PaedDr. Anna Kijaček Rošková		ZŠ Dvory nad Žitavou
4.	Mgr. Denisa Takáčsová		ZŠ Dvory nad Žitavou
5.	Mgr. Eduarda Caletková		ZŠ Dvory nad Žitavou
6.	Mgr. Katarína Vicenová		ZŠ Dvory nad Žitavou
7.	Mgr. Martina Muková		ZŠ Dvory nad Žitavou
8.	Mgr. Mária Pozsonyiová		ZŠ Dvory nad Žitavou

Meno prizvaných odborníkov/iných účastníkov, ktorí nie sú členmi pedagogického klubu a podpis/y:

č.	Meno a priezvisko	Podpis	Inštitúcia